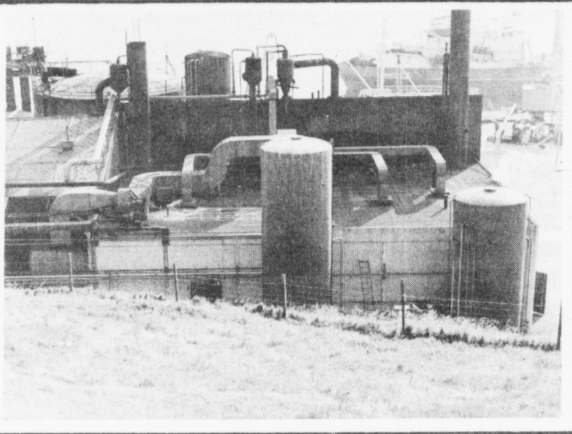

Sótskýggini, sum koma úr verksmiðjuskorsteinum, eru samansett av sötflakum, ið innihalda smá fäst evni, øskulutir.

Hetta er óbrent evni í formi av forkolaðum oljudropum (oljukoks ella oljudust) ella sera finbýtt söt — kollutir við upptiknum tjøruevni, ið er sera kreftfremjandi.

Sildaverksmiðjan
Havsbrún nýtir tunga fuel-olju sum brenni-evni. Úr hesi oljuni kemur nógv svávl. Meira enn úr vanligari olju kemur undir fullkomnari brenning 0,5-1% av svávl, meðan tað úr fuel-oljuni kemur heilt upp í 4% av svávl undir fullkomnari brenning!

Tað luktar — roykur, söt og dálking í stóran mun

Yvir Fuglafjørð sveipar seg eitt bláligt teppi. Sólin megnar so dánt at treingja seg ígjøgnum. Húsini handan fjørðin eru kám. Tað er stilli, so tann rami lukturin merkist ikki fyrr enn leiðin gongur oman móti verksmiðjuni, men tá er hann treingjandi.

— Her er ræðuligt at búgva, tað luktar og so roykurin. Fyri mær er tað óúthaldandi at búgva longur — dag út og dag inn, mánaða eftir mánaða, viku eftir viku og ár eftir ár, so tað er ikki so undarligt, at vit nú reisa

fjarðar, sigur ein kona úr Fuglafirði.

— Manga nátt, tá eg búði omanfyri verksmiðjuna frá 1967 til 72, vaknaði eg upp av lukti og royki, sum var í kamarinum. Nú

og búgvi Norðuri á Bakka er litið frægari — ofta er ikki inniverandi fyri lukti og royki, tá ættin liggur hendan vegin, sigur Frits Johannesen, Fuglafjørður.

Vant seg við luktin, men dálkingar-spurningurin

Fuglfirðingar hava vant seg við luktin. Í øllum forum tey flestu. Fólk kring Føroyar finga varhugan av, at fuglfirðingar góð-

tóku lukt og óhumsku, sum nú er minkað til næstan einki, smb. frágr. í Diml., tí virkið var so árbeiddskapandi. Harafturat hevur eingin vanligi givið sær far um, at luktur ella serliga roykurin kundi vera vandamikil.

Men talan um dálking og spurningar um eitran av náttúru og mati í við verð seinastu árinu hevur fingið fólk at ræssa. Tey spyrja ivingarsom, um roykurin, ið verksmiðjan sprikir úr sær, er vandamikil.

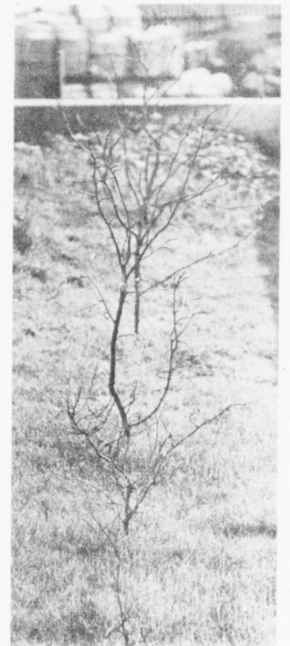
— Tað er ógvuliga ringt at máta, um roykurin, sum kemur frá sildaverksmiðjuni í Fuglafirði, er vandamikil fyri heilsuna, sigur Andreas Lava Olsen, stjóri, við Dagblaðið.

Hann leggur afturat, at hetta kann bert gerast við serligum tólum, sum bert fáir serfrøðingar duga at handfara. Um skorsteina-spurningin sigur andreas Lava Olsen, at tað er torført at fáa nóg høgur skorsteinar at halda í Føroyum.

Fólk andar tjøru og svávl í seg

Sildaverksmiðjan Havsbrún nýtir tunga fuel-olju sum brenni-evni. Úr tungari fuel-olju kemur nógv svávl. Meira enn úr vanligari olju kemur, tá hon brennist, 0,5 til 1 pst. av svávl, meðan tað úr fuel-oljuni kemur heilt upp í 4 pst. av svávl undir fullkomnari brenning.

— Hetta er einki at ivast í. Tí tá klæðir hanga á snóri, og vindurin kemur úr landsynningi yvir bygdina, dálkast tey ikki bara, men lukta av svávl, umframt at tey eru skitin, gul,

Livleysir runnar

og megu vaskast umaftur. Við vindinum koma svart sótskýgg, ið helst eru tey, sum dálka.

Sótskýggini, sum koma úr skorsteinunum, eru samansett av sötflakum, ið innihalda smá fäst evni, øskulutir. Hetta er óbrent evni í formi av forkolaðum oljudropum (oljukoks ella oljudust) ella sera finbýtt söt-kollutir við upptiknum tjøruevni, ið er sera kreftfremjandi. Tað letur til, tá roykurin jú ikki verður leiddur burtur frá bygdini, at fólk dagliga anda slíkt í seg, sum er vandamikið fyri heilsuna, ið fleiri domi eru um.

Dagblaðið skrivur 20. august, at Elsa, sum hevur verið burtur í summar, spyr og hevur høvuðpinu. Læknin sigur, at orsøkin til hetta eru evnini, sum koma úr skorsteinunum á sildaverksmiðjuni.

Elsa Petersen, sum er flutt í hin endan av bygdini, sigst sambært Dagblaðið at liva betur nú.

Teir vánaligu skorsteinarnir

Hægsti skorsteinurin á verksmiðjuni er bert 15 metrar høgur, so tað er avmarkað, hvat hann kann leiða burtur. Nær spurningur um ein betri skorstein verður loystur, er ikki vist.

Havsbrún skrivur 21. august: — Hvat loysn verður á skorsteinsmálinum kann ikki sigast her(frágreiðing: Dimmalætting); tann endaliga avgerðin verður ein vegan millum, hvat tekniskt og økonomiskt er gjørligt.

Havsbrún nevnið sum vera man, hvat er økonomiskt gjørligt. Einki verður nevnt um heilsuna hjá fólki, hvørji hjá teimum, sum arbeiða á smiðjuni, ella

